

■ Беражыце сябе!

Такі падманлівы лёд

Пасля Новага года раптоўна вярнулася зіма. Вадаёмы пачалі замярзаць, і туды пацягнуліся аматары парыбачыць ды пакатацца на каньках. Ды вось толькі забыліся пра тое, што мінімальная таўшчыня лёду павінна складаць сем сантыметраў. Як вынік — лічыльнік патанулых пачаў набіраць абароты. За 14 дзён ужо загінула дзевяць чалавек.

— Адзін хлопчык патануў у Пінскім раёне 14 студзеня, — гаворыць **старшыня Таварыства ратавання на водах Анвар ІГАМБЕРДЫ-ЕУ**. — Мясцовы жыхар адправіўся раніцай на рыбалку. Праз некалькі гадзін ён патэлефанаваў свайму 15-гадоваму брату і папрасіў яго прывесці яму абед. Падлетак узяў ёжу і пайшоў на вадаём. Па дарозе ён праваліўся ў прамыіну. На жаль, яго выцягнулі ўжо мёртвым... Увогуле, мы выступаем разам з Міністэрствам па надзвычайных сітуацыях за тое, што трэба ўводзіць пэўныя забараняльныя меры. З 1995 па 2017 гады ў Беларусі крохкі лёд забраў 1168 жыццяў. А якіхсьці адміністрацыйных мер за выхад на яго не прадугледжана. І нават больш за тое, рыбакі падчас ледаставу ўпарта лезуць на вадаём, нібыта той карась апошні ў жыцці. Зрэшты, такім ён і можа стаць, толькі ў іншым сэнсе. Выходзячы на нетрывалы лёд, мы забываем пра тое, што ёсць меры бяспекі.

Рыбалову неабходна апрацуць выратавальную камізэльку, узяць з сабой «кіпцюры» — выратавалкі, доўгі лінь, свісток. Напрыклад, у Віцебскай вобласці на возеры быў выпадак, калі пачалі тануць двое рыбакоў. На адным з іх была выратавальная камізэлька, ён выплыў на паверхню. А другі, які быў без амуніцыі, пайшоў на дно. Глыбіня на тым возеры складае 8—12 метраў, плошча — 18 квадратных кіламетраў. Цела знайскі для вадалазаў вельмі праблематычна.

Але неўзабаве настане час, калі да вадаёмаў адправіцца яшчэ больш людзей. 19 студзеня адзначаецца Вадохрышча. Чакаецца, што ақунуцца прыйдуць каля 105 тысяч чалавек.

— Прычым 50 тысяч з іх мы чакаем на пастах і станцыях Гомельскай гарадской арганізацыі Таварыства ратавання на водах, — працягвае Анвар Ігамбердыеў. — З кожным годам колькасць удзельнікаў толькі павялічваецца. Але некаторыя з іх прыходзяць у не вельмі цвярозым стане, забываючыся,

што там могуць знаходзіцца і іншыя людзі. У тым ліку і са злачыннымі намерамі. Быў аднойчы выпадак у Мінску. Мужчына папрасіў незнаёмага чалавека патрымаць гадзіннік і тэлефон. А калі вярнуўся з вадаёма, то «памочніка» і след прастыў.

Як паведаміў **старшыня Мінскай гарадской арганізацыі Таварыства ратавання на водах Фёдар КЛЮКАЧ**, у сталіцы і прылеглым раёне вадохрышчанскія купанні будуць арганізаваны паблізу васьмі дзеючых выратавальных станцый. Гэта станцыі Заслаўе-1 і Заслаўе-2 на Мінскім моры, Вяча, Пціч, Крыніца. А ў Мінску па традыцыі людзей чакаюць на вадасховішчах Цянскім і Дразды і на Камсамольскім возеры. У адным з месцаў за кошт спонсара будуць устаноўлены нават палаткі з падагрэвам і лазняй. На пастах будуць дзяжуріць карэты хуткай дапамогі. Сагрэцца пасля ақунання можна будзе з дапамогай гарачай гарбаты.

Але перш чым лезці ў халодную ваду, трэба цвяроза ацэньваць свае магчымасці,

каб не адправіцца пасля на працяглы тэрмін на бальнічны.

— Людзям з не вельмі добрым здароўем варта ўстрымацца ад такіх купанняў, — кажа **галоўны пазаштатны спецыяліст па камбустыялогіі Міністэрства аховы здароўя Аляксей Часнойц**. — Напрыклад, у «чорным спісе» — сасудзісты захворванні. Гэта варыкозная хвароба, атэрасклероз, якія пагаршаюць кровазабеспячэнне аддаленых участкаў цела. І таму пераахладжэнні ў такіх пацыентаў могуць здарацца нашмат часцей. Нейкіх адмысловых метадаў падрыхтоўкі да купанняў у халоднай вадзе не існуе.

Надвор'е, якое ўсталявалася ў Беларусі, спрыяе ўзнікненню абмаражэнняў. Маразы крыху аслабеюць, але на змену ім прыйдуць снег і моцны парывісты вецер. Першая думка ў неспрактыкаванага чалавека — што алкаголь дапаможа сагрэцца. Ды вось толькі эффект выходзіць зусім адваротны.

— 15—20 хвілін чалавек можа адчуваць пэўны прыліў цяпла, — працягвае Аляксей Часнойц. — Але пасля абавязкова наступіць спазм сасудаў. Тэмпература цела знізіцца, асабліва на руках і нагах. Таму ў нецвярозым стане на мороз лепш не выходзіць... Летась з абмаражэннямі на лячэнне патрапіла каля 150 чалавек. 60 працэнтам з іх давялося рабіць ампутацыі і выдаляць пашкоджаныя тканкі.

Валяр'ян ШКЛЕННИК, schklennik@zviazda.by

■ Надвор'е

На Вадохрышча зноў з плюсам

19 студзеня ўначы 1—7 марозу, а ўдзень — ад мінус 3 да плюс 2 градусаў

Антыцыклон, які прынёс у нашу краіну марознае надвор'е, сыходзіць на Паволжа. На гэтым тыдні ў краіне ўзмоцніцца ўплыў атлантычных цыклонаў, якія змяшчаюцца з Заходняй Еўропы. Надвор'е пачне змяняцца. Атмасферныя франты прынясуць снег, які будзе суправаджацца заваяй і парывістым ветрам. Нягледзячы на тое, што маразы аслабеюць, з-за парывістага ветру будзе некамфортна, паведамлілі ў Рэспубліканскім цэнтры па гідраметэаралогіі, кантролі радыеактыўнага забруджвання і маніторынгу навакольнага асяроддзя Мінпрыроды.

У аўторак надвор'е будзе вызначаць перыферыя антыцыклону, так што яшчэ будзе без істотных ападкаў. Удзень па захадзе Беларусі чакаецца моцны парывісты вецер. Тэмпература паветра максімальная днём ад мінус 2 градусаў па паўднёвым захадзе да мінус 10 градусаў па паўночным усходзе краіны. У сярэдзіне тыдня надвор'е пачне мяняцца. У сераду на большай частцы тэрыторыі чакаюцца снег, завіруха. У сераду атмасферныя франты прынясуць на большую частку тэрыторыі краіны снег і завіруху. Уначы і раніцай у многіх раёнах, а ўдзень па паўночным усходзе чакаецца моцны парывісты вецер. На асобных участках дарог утворацца галалёдзіца. Тэмпература паветра ўначы складзе мінус 6—11 градусаў, па паўднёвым захадзе краіны мароз аслабне да мінус 3—5 градусаў, у другой палове дня чакаецца ад мінус 4 да 1 цяпла. У чацвер у асобных раёнах краіны пройдзе кароткачасовы снег, на дарогах месцамі галалёдзіца. Тэмпература паветра ўначы складзе ад мінус 2 да мінус 7 градусаў, удзень будзе ад мінус 4 да плюс 1 градуса.

Згодна з доўгатэрміновым прагнозам айчынных сіноптыкаў, у пятніцу чарговая сістэма атмасферных франтоў выкліча ў многіх раёнах краіны снег, днём месцамі — мокры снег. Таксама чакаецца парывісты вецер і мяцеліца. На асобных участках дарог захаваецца галалёдзіца. Тэмпература паветра ўначы складзе 1—7 марозу, удзень будзе ад мінус 3 да плюс 2 градусаў.

Сяргей КУРКАЧ, kurkach@zviazda.by

«Мазгавы цэнтр» тэхналагічнай вытворчасці

Адзіны рэспубліканскі вучэбна-навукова-вытворчы кластар ствараюць Беларускі дзяржаўны тэхналагічны ўніверсітэт, Магілёўскі дзяржаўны ўніверсітэт харчавання і Віцебскі дзяржаўны тэхналагічны ўніверсітэт.

Яго мэта — фарміраванне інавацыйных падыходаў да тэхналагічнай адукацыі і падрыхтоўкі інжынерных кадраў. Прадугледжваецца самы шырокі спектр супрацоўніцтва трох ВНУ ў рамках рэалізацыі акадэмічнай мабільнасці студэнтаў на аснове інтэграцыі рэсурсаў устаноў адукацыі, правядзенне сумесных мерапрыемстваў па абмене вопытам і вынікамі работ у інавацыйнай, навукова-тэхнічнай і адукацыйнай сферах дзейнасці. З'явіцца магчымасць выкарыстоўваць матэрыяльна-тэхнічныя і інфармацыйна-адукацыйныя рэсурсы кластара для далейшага нарошчвання інавацыйных тэхналогій і рэсурсаў у рамках адукацыйнага працэсу, а таксама рэалізоўваць міжнародныя навукова-даследчыя праекты і гранты, якія ўяўляюць узаемны інтарэс. Акрамя таго, будуць ажыццяўляцца сумесныя фундаментальныя і прыкладныя даследаванні ў інавацыйнай, навукова-тэхнічнай і адукацыйнай сферах, уключаючы патэнтавую дзейнасць і трансфер тэхналогій.

Таксама запланавана рэалізацыя сумесных адукацыйных праграм падрыхтоўкі кадраў найвышэйшай кваліфікацыі і дадатковай адукацыі дарослых, сімпозіумаў, семінараў, канферэнцый, круглых сталоў, курсаў павышэння кваліфікацыі і прафесійнай перападрыхтоўкі, майстар-класаў і прафесійнай стажыроўкі. Пры гэтым усе ўдзельнікі кластара захоўваюць сваю юрыдычную самастойнасць.

Сакрэты засваення кітайскіх іерогліфаў

Вучэбна-метадычны дапаможнік «Навучанне кітайскаму іерагліфічнаму пісьму студэнтаў моўнай ВНУ» выдадзены ў Беларускім дзяржаўным універсітэце. Яго аўтарам выступіла дацэнт кафедры кітайскай філалогіі філалагічнага факультэта ўніверсітэта Юлія Малаткова. Над дапаможнікам яна працавала з 2010 года.

Для Беларусі выданне з'яўляецца ўнікальным і першым у гэтай сферы. Пры падрыхтоўцы падручніка аўтар абавіралася на вынікі навуковых эксперыментаў у вывучэнні іерагліфічнага пісьма, якія былі атрыманы ў працэсе выкладання курса «Асновы іерогліфікі» на філалагічным факультэце БДУ. Даследчык раскрыла лінгвістычныя асаблівасці знакавай сістэмы, а таксама псіхалагічныя заканамернасці яе засваення. Малады навуковец распрацавала эфектыўную метадыку навучання іерагліфічнаму пісьму, якая грунтуецца на агульных падобных прыметах іерогліфаў, што могуць супадаць па напісанні, гукалітарным стандарце і значэнні.

Тэарэтычны матэрыял у дапаможніку падмацаваны практычнымі заданнямі. Усяго падручнік уключае 1000 іерогліфаў, якія прызначаны для асваення пісьма на першым годзе навучання. Выданне прызначана для лінгвістаў, выкладчыкаў кітайскай мовы, студэнтаў, магістрантаў, а таксама ўсіх, хто цікавіцца кітайскай мовай і іерагліфічным пісьмом.

Надзея НІКАЛАЕВА, nikalaeva@zviazda.by

ФАКТЫ	ПАДЗЕІ	НАВІНЫ
ЗА МЕСЯЦ — БОЛЬШ ЗА 8,5 ТЫСЯЧЫ ПАСАЖЫРАЎ Беларуская чыгунка ў перасадачных зносінах Мінск—Брэст—Варшава перавезла за месяц больш за 8,5 тысячы пасажыраў, паведамілі ў прэс-службе магістралі.	нагі быў дастаўлены ў бальніцу. Падраздзяленні ратавальнікаў не прыцягваліся. Прычына здарэння высвятляецца.	ЗАПУСЦІЎ КУР'ЕРА Ў КВАТЭРУ, А САМ УКРАЎ ФОТААПАРАТ Супрацоўнікі ўпраўлення крмінальнага вышуку ГУУС Мінгарвыканкама і крмінальнага вышуку Першамайскага РУУС затрымалі 40-гадовага грамадзяніна Расіі, якія здзейсніў рабаванне ў адносінах да кур'ера інтэрнэт-крамы.
З 10 снежня мінулага года на БЧ былі арганізаваны штодзённыя перасадачныя зносіны Мінск—Брэст—Варшава. Пры набыцці білетаў у Беларусі афармляюцца два праязныя дакументы: адзін — ад Мінска да Брэста і другі — ад Брэста да неабходнай станцыі на тэрыторыі Польшчы, аналагічна пры руху ў зваротным напрамку. Пры набыцці білетаў у Польшчы афармляецца адзін праязны дакумент на ўвесь шлях следавання і дзве плацкарты з указаннем канкрэтнага месца ў цягніках.	ЛЮДЗЕЙ ПЕРАПРАЎЛЯЮЦЬ НА КАТАРАХ Пантонная пераправа цераз Прыпяць часова разведзена	Да злачынства мужчына рыхтаваўся старанна, прадумаў усе да дэталяў, нават купіў жаночыя курткі, капялюш і абутак 36-га памеру. Гэтыя рэчы павінны былі стварыць у кватэры атмасферу прысутнасці жанчыны. Аднойчы такім чынам зламыснік не пусціў у жыллё гаспадыню, у якой здымаў кватэру. Вось і кур'ера жаночыя рэчы ў вітальні павінны былі заспакоіць.
Пры перасадцы пасажыраў з цягніка ў цягнік ажыццяўляецца на адной платформе Варшаўскага боку вакзала станцыі Брэст-Цэнтральны. Пагранічны і мытны кантролі праводзяцца непасрэдна ў састане цягніка Польшскіх чыгунак.	З-за высокай інтэнсіўнасці шарашу пантонна-маставая пераправа цераз Прыпяць часова разведзена. Пакуль ратавальнікі на катарах перапраўляюць людзей з аднаго берага на другі. Па стане на 6.00 панядзелка работнікі МНС перавезлі 509 чалавек, з іх — 54 дзіцяці. Таксама перапраўлена 550 кілаграмаў груза.	Расіянін прыехаў у Мінск для сустрэчы з сяброўкай, але гэтага не адбылося. Мужчына тым не менш вырашыў затрымацца ў горадзе і зняў кватэру на суткі. Гаспадыні пад рознымі прычынамі паказваць пашпарт для заключэння дагавора ён адмаўляўся, хоць за жыллё плаціў спраўна. У нейкі момант расіянін вырашыў набыць у інтэрнэт-краме фотаапарат за шэсць тысяч рублёў і зрабіў заказ. Сустрэча з кур'ерам адбылася ў машыне, пасля чаго мужчына запраціў таго ў кватэру. Зламыснік адамкнуў дзверы, прапусціў прадстаўніка крамы і... Зачыніў іх. А каб ахвяра не магла пазваць на дапамогу, ён загадзя зняў ручкі з вокнаў. Дарэчы, з кватэры расіянін загадзя вынес прас, які схаваў пад лесвіцай у пад'ездзе.
ДЗІЦЯ ПАЦЯРПЕЛА З-ЗА БАТАРЭІ МАБІЛЬНІКА У сталіцы трохгадовы хлопчык пацярпеў з-за батарэі мабільнага тэлефона, якая ўспыхнула.	Як вядома, у ноч на 14 студзеня з-за рэзкага змянення умоў надвор'я было сарвана мацаванне пантоннага моста цераз Прыпяць у Жыткавіцкім раёне, які быў наведзены Мінабароны і МНС 10 снежня як часовая мера, каб заманіць трэснуты стацыянарны аўтамабільны мост. Камісіяй па надзвычайных сітуацыях было прынята рашэнне аператыўна аднавіць пераправу пасля ўстаўлення скрыяльных умоў надвор'я — пасля праходжання шарашу.	Мужчыну затрымалі праз восем гадзін, за гэты час ён паспеў зняць нумар у хостэле. Пры ім былі і фотаапарат, і прас. Міліцыянерам злачынца растлумачыў свой учынак крыўдай на расійскую інтэрнэт-краму. Цяпер яму працягае да васьмі гадоў пазбаўлення волі.
Разбурэнне батарэі апарата 2015 года выпуску адбылося ў кватэры дома па вуліцы Грушаўскай. Як паведамілі ў Мінскім гарадскім упраўленні МНС, у выніку пацярпеў трохгадовы хлопчык, які з апёкам	Насельніцтва навакольных раёнаў апавешчана аб часовым спыненні работ пантоннай пераправы. Паромныя пераправы каля Петрыкава і вёскі Снядзін Петрыкаўскага раёна часова не функцыянуюць з-за высокай інтэнсіўнасці шарашу. Праезд велікагрузных транспартных сродкаў арганізаваны па рэспубліканскіх дарогах праз Жыткавічы (М10) — Калінкавічы (Р131) — Мазыр (Р36) — г. п. Лельчыцы (Р128) — Тураў і праз Жыткавічы (М10) — Пінск (Р6) — Столін (Р88) — г. п. Давыд-Гарадок — Тураў. Адпаведнымі службамі ўстаноўлены інфармацыйныя знакі, арганізавана і ўстаноўка часовых пунктаў прыпынку для пасажырскага транспарту.	Сяргей РАСОЛЬКА , rs@zviazda.by